

Venäjän perustuslaki

Allaoleva suomennos on Venäjän nykyisestä perustuslaista. Virallisesti on määrätty se nauttavaksi kaikkiin julkisiin paikkoihin Venäjällä ja kouluissa on sitä selitettävä. Aikaisemmin Venäjän perustuslaista on suomennettuna ollut sen luonnos. Tässä oleva on täydellinen, sellaisena kuin se lopullisesti hyväksyttiin. Vaikka tämä onkin julaisu jo päivälehdissämme, julkaisemme sen Säkenissäkin sen tärkeän historiallisen arvon takia.

Venäjän Sosialistisen Neuvostojen Liittotasavallan Perustuslaki.

Viidennen yleis-venäläisen neuvostojen kongressin päätös, hyväksytty heinäkuun 10 päivänä, 1918.

Työätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistus (hyväksytty neuvostojen kolmannessa yleis-venäläisessä kongressissa, tammikuussa, 1918) yhdessä Neuvostotasavallan perustusperustuslain kanssa, jonka viides kongressi hyväksyy, muodostaa Venäjän sosialistisen neuvostojen liittotasavallan perustuslain.

Tämä perustuslaki astuu voimaan heti kun se on kokonaisuudessaan julaisu "Yleisvenäläisen keskuskomitean äänenkannattajassa Isvestijassa". Kaikkien neuvostohallituksen äänenkannattajien täytyy julaista se ja se on julkinen näkyviin paikkoihin jokaisessa neuvostolaitoksessa.

Vildes kongressi määrää opetusasiointen Kansankomisarion saattamaan kaikkiin Venäjän tasavallan kouluihin ja opetuslaitoksiin tämän perustuslain tutkimisen ja sen pääpiirteitten selittämisen.

Pyk. 1

Työätekevän ja riistetyn kansan oikeuksien julistus.

Luku 1.

1. Venäjä julistetaan työläisten, sotilaitten ja talonpoikien edustajien neuvostojen (soviettien) tasavallaksi. Kaikki keskus- palkallinen valta kuuluu näille sovieteille.

2. Venäjän neuvostotasavalta järjestetään vapaitten kansojen vapaan yhtymisen perusteelle, neuvostojen kansallisten tasavaltojen liitoksi.

Luku 2.

3. Pitäen mielessään että sen perustehtävinä on poistaa ihmisten riistämistä toisten ihmisten kautta, täydellisesti sen poistaminen, että kansa jakaantuu luokkiin, riistäjien poistaminen, sosialistisen yhteiskunnan perustaminen, ja sosialismin voitto kaikissa maissa, työläisten, sotilaitten ja talonpoikien edustajien neuvostojen kolmas yleis-venäläinen kongressi päättää:

a) toteuttaakseen maan yhteiskunnallistuttamisen, kaikki yksityinen omistusoikeus maahan poistetaan, ja maa kokonaisuudessaan julistetaan kansallisomaisuudeksi ja jaetaan se työläisille maksamatta mitään entisille omistajille, suhteellisesti sen mukaan kuin kukin kykenee sitä viljelemään.

b) kaikki metsät, maanrikkauudet ja yleisestä hyödystä olevat vedet, kaikki irtaimisto, käsittäköt se sitten joko eläimiä tai muuta irtaimistoa, malmimaatilat ja maatalouslaitokset julistetaan kansallisomaisuudeksi.

c) ensimmäisenä askeleena kaikkien tehtaitten, myllyjen, kaivoksien, rautatietten ja muitten tuotanto- ja kulukuvallineitten täydellisesti saattamiseksi neuvostotasavallan omaisuudeksi, tämän kautta vahvistetaan neuvostolaki työläisten kontrollista ja Neuvostojen korkeimman kansantalousneuvoston perustamisesta, jotta tämän kautta tulisi taatuksi työläisten valta riistäjien yli.

d) kansainväliseen pankki- ja rahatalouteen nähden, neuvostojen kolmas kongressi neuvottelee määräyksestä niiden velkojen maksamisen kieltäytymisestä, joita on tehnyt tsaarihallitus, maanomistajat ja porvaristo, ja se luottaa siihen, että neuvostohallitus kiinteästi seuraa tätä suuntaa kunnes saavutetaan lopullinen voitto kansainvälisessä työläisten vallankumouksessa pääoman sortoa vastaan.

e) tämän kautta vahvistetaan toimenpide, jonka kautta kaikki pankit siirretään työläisten ja talonpoikien hallitukselle, ollen se yhtenä ehtona raatajien vapauttamiseksi kapitaaliniikestä.

f) käytäntöön otetaan yleinen työpakko tarkoituksella senkautta poistaa yhteiskunnan loiseläjäluokka ja järjestää maan taloudellinen elämä.

g) tarkoituksella taata työväenluokalle täydellisen vallan säilyttäminen, ja kaiken mahdollisuuksien ehkäisemisen riistäjille päästä uudelleen valtaan, täten säädetään, että kaikki raatajat asetetaan, ja että Sosialistinen Punanen armeija järjestetään ja omistava luokka riisutaan aseista.

Luku 3.

4. Lausuen päättäväisyytensä vapauttaa ihmiskunta kapitaalini ja imperialismin otteesta, mikä aiheutti maanpäälle verivirtoja mitä rikollisemmassa sodassa, kolmas neuvostojen kongressi täydellisesti on yhtämieltä neuvostohallituksen kanssa sen politiikassa rikkaa salaiset sopimukset, sen järjestäessä laajassa mittakaavassa eri sotivien armeijojitten työläisten ja talonpoikien veljeilyä, ja sen toimenpiteissä yrittää aikaansaada yleinen kansanvaltainen rauha ilman valloituksia tai sotakorvauksia kansojen vapaan itsemääräämisoikeuden perusteella.

5. Tämän tarkoituksen vuoksi neuvostojen kolmas kongressi painostaa-kin porvarillisen sivistyksen barbaarimaisen politiikan lopettamista, jonka politiikan avulla muutamien vallittujen maitten riistäjät voivat orjuuttaa satoja miljoonia Aasian, siirtomaitten ja yleensä pienten maitten raatajajoukkoja.

6. Neuvostojen kolmas kongressi ylistää Kansankomisarioitten neuvostojen politiikkaa sen julistaessa täydellisen itsenäisyyden Suomelle, vetäessä joukot pois Persiasta ja julistaessaan Armenialle oikeuden itsemääräämiseen.

Luku 4.

7. Työläisten, sotilaitten ja talonpoikien edustajien neuvostojen kolmas yleis-venäläinen kongressi uskoo, että

nyt, ratkaisevan taistelun vallitessa köyhälistön ja sen riistäjien välillä, riistäjät eivät voi pitää hallussaan yhtään osaa neuvostohallituksessa. Vallan täytyy kuulua kokonaisuudessaan raataville joukoille ja heidän valtuuttamilleen edustajille — työläisten, sotilaitten ja talonpoikien edustajien neuvostoille.

8. Pyrkimyksessään luoda liitto — vapaa ja vapaaehtoinen, ja sen vuoksi sitä täydellisemmän ja varmemman — Venäjän kaikkien kansojen työväenluokkien kesken, neuvostojen kolmas kongressi vain luo Venäjän neuvostotasavallan pääperusteet, jättäen kunkin kansan työläisille ja talonpojille oikeuden päättää seuraavista kysymyksistä heidän neuvostojensa täysi-istunnoissa: haluavatko he tai ei liittyä, ja millä perusteilla, liittohallitukseen ja muihin liitto-neuvostolaitoksiin.

Pykälä 2.

Venäjän Sosialistisen Neuvostojen Liittotasavallan yleiset määritelmät.

Luku 5.

9. Venäjän Sosialistisen Neuvostojen Liittotasavallan perustuslain päätehtävään kuuluu nykyisen ylimenokauden johdosta, kaupunki- ja maalaisköyhälistön ja köyhien talonpoikien diktaattorivallan luominen voimakkaan yleis-venäläisen neuvostovallan muodossa, sen poistamiseksi, että ihmiset riistävät ihmisiä, ja sosialismin käytäntöönjohtamiseksi, jolloin ei enää tule olemaan jakoa luokkiin, eikä itsevaltiuden tilaa.

10. Venäjän tasavalta on Venäjän kaikkien työväenluokkien vapaa sosialistinen yhteiskunta. Kaikki valta, Venäjän sosialistisen neuvostojen liittotasavallan rajojen sisällä, kuuluu Venäjän kaikille työväenluokille, yhdistyneenä kaupunkilais- ja maalaisneuvostoissa.

11. Niitten alueitten neuvostot, jotka eroavat erilaisen olemassaolomuotonsa ja kansallisen luonteensa vuoksi toisista, voivat yhdistyä itsehallinnollisiin alueellisiin järjestöihin, joita hallitsee paikallinen neuvostojen kongressi ja heidän toimeenpanevat organisaationsa.

12. Ylin valta Venäjän sosialistises-

sa neuvostojen tasavallassa kuuluu neuvostojen yleis-venäläiselle kongressille, ja kongressin istuntojen väliaikoina, yleis-venäläiselle keskus-toimeenpanevalle komitealle.

13. Tarkotuksella taata raataville joukoille lausuntovapaus, Venäjän sosialistinen neuvostojen tasavalta poistaa sanomalehdistön riippuvaisuuden kapitaaliin, ja luovuttaa työväenluokalle ja köyhille talonpojille kaikki teknilliset ja aineelliset välineet sanomalehtien, lentolehtien, kirjojen, y. m. julkaisemiseksi, ja takaa niille vapaan levittämisen kautta koko maan.

15. Tarkotuksella avustaa työläisiä pitämään vapaita kokouksia, Venäjän sosialistinen neuvostojen liittotasavalta tarjoaa työväenluokalle ja köyhille talonpojille kalustettuja huoneustoja, ja huolehtii niitten lämmittämisestä ja valaisemisesta.

16. Venäjän sosialistinen liittotasavalta, murskattuaan omistavien luokkien taloudellisen ja poliittisen vallan ja senkautta poistettuaan kaikki esteet, jotka ehkäisevät järjestämisvapautta ja työläisten ja talonpoikien toimintaa, tarjoaa työväisille ja köyhille talonpojille avustusta, aineellista ja muuta, heidän ponnistuksissaan yhtyä ja järjestä.

17. Taataksaan työläisille todellisen pääsyn tietoisuuteen, Venäjän sosialistinen neuvostojen tasavalta ottaa tehtäväkseen täydellisen ja yleisesti vapaan opetuksen järjestämisen työläisille ja köyhille talonpojille.

18. Venäjän sosialistinen neuvostojen liittotasavalta pitää jokaisen tasavallan kansalaisen velvollisuutena työtä, ja julistaa tunnuslauseekseen: "Hänen ei syömäänkään pidä, joka ei tee työtä."

19. Puolustaa talonpoikien ja työläisten suurta vallankumousta, Venäjän sosialistinen neuvostojen liittotasavalta tunnustaa kaikkien tasavallan kansalaisten velvollisuudeksi sen, että jokainen tulee puolustamaan sosialistista isänmaataan, ja se, senvuoksi, ottaa käytäntöön yleisen sotilasharjoituksen. Kunnia vallankumouksen aseellisesti puolustamiseksi annetaan vain raatajille, ja työtätekemätön aineisto

joutuu suorittamaan muita sotilasvelvollisuuksia.

20. Kaikkien kansojen raatajien solidarisuuden johdosta, Venäjän sosialistinen neuvostojen liittotasavalta myöntää Venäjän kansalaisten kaikki poliittiset oikeudet ulkomaalaisille, jotka kuuluvat työväenluokkaan. Venäjän sosialistinen neuvostojen liittotasavalta myöskin tunnustaa paikallisille neuvostoille oikeuden myöntää kansalaisoikeudet sellaisille ulkomaalaisille ilman mutkallisia muodollisuuksia.

21. Venäjän sosialistinen neuvostojen tasavalta tarjoaa suojaa kaikille ulkomaalaisille, jotka hakevat turvaa poliittisesta tai uskonnollisesta valnoamisesta.

22. Venäjän sosialistinen neuvostojen liittotasavalta, tunnustaessaan kaikkien kansalaisten yhtäläiset oikeudet, huolimatta heidän rodullisesta tai kansallisista siteistään, julistaa kaikki etuoikeudet tällä perusteella, samoin kuin kansallisten vähemmistöjen sortamisen, olevan ristiriidassa tasavallan peruslakien kanssa.

23. Toimien työväenluokan etujen puolesta kokonaisuudessaan, Venäjän sosialistinen neuvostojen liittotasavalta ottaa kaikilta yksilöiltä ja ryhmiltä oikeudet, joita voitaisiin käyttää sosialistisen vallankumouksen vahingoksi.

Pykälä 3.

NEUVOSTOVALLAN RAKENNE.

A. Keskusallan järjestäminen.

Luku 6.

Työläisten, talonpoikien, kasakoiden ja Punasen armeijan edustajien neuvostojen yleis-venäläinen kongressi.

24. Neuvostojen yleis-venäläinen kongressi on Venäjän sosialistisen neuvostojen liittotasavallan ylin vältias.

25. Neuvostojen yleisvenäläisen kongressin muodostavat kaupunkineuvostojen edustajat (yksi edustaja kutakin 25,000 äänestäjää kohden), ja maakunnallisten (Gubernia) neuvostojen kongressin edustajat (yksi edustaja 125,000 asukasta kohden).

Huomautus 1: Siitä tapauksessa ellei maakunnallista kongressia ole kutsuttu koolle ennenkuin yleisvenäläinen kongressi kokoontuu, niin edustajat lä-

hetetään suorastaan piiri (Ouezd) kongressista.

Huomautus 2. Siinä tapauksessa jos alueellinen (Oblast) kongressi kutsutaan koolle epäsuorasti, ennen yleis-venäläistä kongressia, niin alueellinen kongressi voi lähettää edustajat yleis-venäläiseen kongressiin.

26. Yleis-venäläisen kongressin kutsuu koolle yleis-venäläinen keskustoimeenpaneva komitea vähintään kaksi kertaa vuodessa.

27. Ylimääräisen yleis-venäläisen kongressin voi yleis-venäläinen keskustoimeenpaneva komitea kutsua koolle omasta aloitteestaan, tai paikallisten neuvostojen vaatimuksesta, jos vaatimuksen esittäneitten neuvostojen alueet käsittävät yhden kolmanneksen tasavallan koko asukasmäärästä.

28. Yleis-venäläinen kongressi valitsee yleis-venäläisen keskustoimeenpanevan komitean, jossa ei saa olla yli 200 jäsentä.

29. Yleis-venäläinen keskustoimeenpaneva komitea on kokonaisuudessaan vastuunalainen neuvostojen yleisvenäläiselle kongressille.

30. Kongressin istuntojen väliaikoina, yleis-venäläinen keskustoimeenpaneva komitea on tasavallan ylin valtiast.

Luku 7.

Yleisvenäläinen keskustoimeenpaneva komitea.

31 Yleis-venäläinen keskustoimeenpaneva komitea on Venäjän sosialistisen neuvostojen liittotasavallan korkein lainlaadinnallinen, toimeenpaneva ja kontrolloeraava organii.

32. Yleis-venäläinen keskustoimeenpaneva komitea johtaa pääpiirteissään työläisten ja talonpoikien hallituksen toimintaa samoinkuin maan neuvostojen kaikkien organien toimintaa, se rinnakaistuttaa ja säännöstelee neuvosto-perustuslain työskentelyä samoinkuin yleis-venäläisen kongressin ja kaikkien neuvostovallan keskusorganien päätösten työskentelyä.

33. Yleis-venäläinen keskustoimeenpaneva komitea käsittelee ja vahvistaa kaikkia toimenpiteitä ja ehdotuksia, joita Kansankomisarioitten neuvosto tai eri virastot esittävät, ja se myöskin

julkaisee omia säädöksiään ja määräyksiään.

34. Yleis-venäläinen keskus-toimeenpaneva komitea kutsuu koolle yleis-venäläisen neuvostojen kongressin, jolle keskus-toimeenpaneva komitea selostaa toimintaansa ja yleisiä kysymyksiä.

35. Yleis-venäläinen keskus-toimeenpaneva komitea muodostaa Kansankomisarioitten (Kansan valtuutettujen) neuvoston, joka huolehtii Venäjän sosialistisen neuvostojen liittotasavallan asioitten yleisestä hoidosta, ja se myös muodostaa virastoja (Kansan komisariateja), jotka huolehtivat eri toimintatapaaroista.

36. Yleis-venäläinen keskus-toimeenpanevan komitean jäsenet työskentelevät erinäisissä virastoissa (Kansan komisariateissa) tai suorittavat yleis-venäläisen keskustoimeenpanevan komitean erikoistehtäviä.

Luku 8.

Kansankomisarioitten (Kansanvaltuutettujen) neuvosto.

37. Kansankomisarioitten neuvostolle on luovutettu Venäjän sosialistisen neuvostojen liittotasavallan asiointien yleinen johto.

38. Tätä tehtävänsä suorittaakseen Kansankomisarioitten neuvosto julkaisee säädöksiä, päätöksiä ja määräyksiä, ja yleensä, ryhtyy kaikkiin välttämättömiin toimenpiteisiin hallituksen asiointien oikein ja nopeasti johtamiseksi.

39. Kansankomisarioitten neuvosto ilmoittaa heti yleis-venäläiselle keskustoimeenpanevalle komitealle kaikista määräyksistään ja päätöksistään.

40. Yleis-venäläisellä keskustoimeenpanevalla komitealla on oikeus kumota tai pidättää voimaanastumasta kansankomisarioitten neuvoston kaikki päätökset ja määräykset.

41. Kaikki Kansankomisarioitten neuvoston määräykset ja päätökset, jotka ovat suuresta poliittisesta merkityksestä, annetaan yleis-venäläisen keskustoimeenpanevan komitean käsiteltäväksi ja sen lopullisesti hyväksyttäväksi.

Huomautus. Sellaiset toimenpiteet, jotka vaativat pikaista toimittamista, voi

Kansankomisarioitten neuvosto suora-
näisesti ratkaista.

42. Kansankomisarioitten neuvoston
jäsenet ovat erinäisten Kansan komisa-
riatien eli virastojen johtajina.

43. Kansankomisarioita on seitse-
mäntoista:

- a) Ulkoma-asiat.
- b) Armeija
- c) Laivasto
- d) Kotimaiset asiat.
- e) Oikeus
- f) Työ
- g) Yhteiskunnallinen hyvinvointi
- h) Opetus
- i) Posti- ja sähkölennätin
- j) Kansalliset varastot
- k) Raha-asiat
- l) Liikenne
- m) Maanviljelys
- n) Kauppa ja teollisuus
- o) Kansalliset varastot
- p) Valtiokontrolli
- q) Korkein kansantalousneuvosto
- r) Yleinen terveys.

44. Jokaisella komisariorilla on apu-
naan komitea, jonka puheenjohtajana
hän on, ja jonka jäsenet nimittää kan-
sankomisarioitten neuvosto.

45. Kansankomisariolla on yksilöllin-
nen oikeus päättää kaikista kysymyk-
sistä, jotka kuuluvat hänen virastonsa
hallintovalan alaisuuteen, ja hänen on
siitä annettava selostus komitealle. El-
lei komitea ole yhtämieltä komisariorin
kanssa jostakin päätöksestä, niin komi-
tea voi, keskeyttämättä päätöksen voi-
maanpanoa, valittaa siitä Kansankomi-
sarioitten neuvoston toimeenpaneville
jäsenille tai yleis-venäläiselle keskus-
toimeenpanevalle komitealle.

Komitean yksityisillä jäsenillä on
myös tämä oikeus.

46. Kansankomisarioitten neuvosto
on kokonaisuudessaan vastuunalainen
yleis-venäläiselle keskuustoimeenpane-
valle komitealle.

47. Kansankomisariot ja Kansanko-
misariatien eli virastojen komiteat ovat
täysin vastuunalaiset Kansankomisari-
oitten neuvostolle ja yleis-venäläiselle
keskus-toimeenpanevalle komitealle.

48. Kansankomisariarion arvonimi
kuuluu vain Kansankomisarioitten
neuvoston jäsenille, joka neuvosto
huolehtii Venäjän sosialistisen neu-
voston liittotasavallan yleisistä asi-

oista, ja sitä ei voi käyttää kukaan
muu neuvostovalan edustaja, edusta-
koon hän joko keskus- tai paikallis-
valtaa.

Luku 9.

**Yleis-venäläisen kongressin ja yleis-
venäläisen keskus-toimeenpanevan ko-
mitean hallintovalan alai-
set asiat.**

49. Yleis-venäläinen kongressi ja
yleis-venäläinen keskus-toimeenpaneva
komitea käsittelee valtioasioita, kuten:

a. Venäjän sosialistisen neuvostojen
liittotasavallan perustuslain vahvistami-
nen ja muutoksien tekeminen.

b. Venäjän sosialistisen neuvosto-
jen liittotasavallan sisä- ja ulkomaapo-
litilkan yleinen johto.

c. Rajojen määrittelyminen ja siir-
ttäminen, myöskin alueitten luovutta-
minen, jotka kuuluvat Venäjän sosia-
lisistiselle neuvostojen tasavallalle

d. Rajojen määrittelyminen alueelli-
sille neuvostojärjestöille, jotka kuulu-
vat Venäjän sosialistiseen neuvostojen
liittotasavaltaan, samoin niitten kesken
syntyneitten ristiriitojen ratkaisemi-
nen.

e. Uusien jäsenten hyväksyminen
Venäjän sosialistiseen neuvostojen
liittotasavaltaan ja siitä tapahtuvien
eroamisien tunnustaminen.

f. Venäjän sosialistisen neuvostojen
liittotasavallan alueen yleinen hallinnol-
linen jakaminen ja alueellisten liittojen
hyväksyminen.

g. Venäjän sosialistisen neuvostojen
liittotasavallan painojen, mittojen ja
rahojen perustaminen ja muuttaminen.

h. Ulkomaiset suhteet, sodan julis-
tus, ja rauhansopimusten vahvistami-
nen.

i. Lainojen ottaminen, kauppasopi-
musten ja raha-asiallisten sopimusten
allekirjottaminen.

j. Yleisen perustan suunnitteleminen
kansantaloutta ja sen eri haaroja var-
ten Venäjän sosialistisessa neuvostojen
liittotasavallassa.

k. Venäjän sosialistisen neuvostojen
liittotasavallan tulo- ja menoarvion hy-
väksyminen.

l. Verojen asettaminen ja kansalais-
ten velvollisuuksien määrittelyminen
valtiota kohtaan.

m. Asestettujen joukkojen järjestä-
misen perusteitten luominen.

n Valtion lainlaadinta, oikeusjärjestöt ja oikeusasiat, siviili- ja rikosasioitten lainlaadinta, jne.

o. Yksityisten Kansankomisarioitten tai koko neuvoston nimittäminen ja eroittaminen; samoin Kansankomisarioitten neuvoston puheenjohtajan hyväksyminen.

p. Venäjän kansalaisoikeuksien antaminen ja peruuttaminen ja ulkomaalaisten oikeuksien määrittäminen.

q. Oikeus julistaa yksityinen tai yleinen anteeksianto.

50. Paitsi yllämainittuja asioita, yleis-venäläisellä kongressilla ja yleisvenäläisellä keskus-toimeenpanevalla komitealla on huolehdittavanaan kaikki muutkin asiat, jotka heidän arvostelunsa mukaan vaatii käsitteilyä heidän taholtaan.

51. Seuraavat asiat ovat yksinomaan vain yleis-venäläisen kongressin määrittämisen alaisia:

a. Neuvosto-perustuslain hyväksyminen ja pääperusteitten muuttaminen.

b. Rauhansopimuksien vahvistaminen.

52. Asiat, jotka mainitaan 49 kohdan c ja h sarakkeissa, voi yleis-venäläinen keskustoimeenpaneva komitea ratkaista vain siinä tapauksessa, että on mahdotonta kutsua koolle kongressia.

B. Paikallisten soviettien järjestäminen

Luku 10.

Neuvostojen eli soviettien kongressit.

53. Neuvostojen kongressit muodostuvat seuraavasti:

a) **Alueellinen:** kaupunki- ja maalaiskuntien edustajat, yksi edustaja jokaista 25,000 asukasta kohden maaseudulla, ja yksi edustaja jokaista 5,000 äänestäjää kohden kaupungeissa — mutta ei enempää kuin 500 edustajaa koko alueelta — tai lääninkongressin edustajat, jotka ovat valitut samoilla perusteilla, jos sellainen kongressi kokoontuu ennen alueellista kongressia.

b) **Maakunnallinen** (Gubernia): kaupunkilais- ja maalaiskuntien (Volost) edustajat, yksi edustaja maalaiskuntien 10,000 asukasta kohden, ja yksi edustaja 2,000 kaupungin äänestäjää kohden; kaikkiaan koko maakunnasta kor-

keintaan 300 edustajaa. Siinä tapauksessa jos piirikuntakongressi kokoontuu ennen maakuntakongressia, vaalit tapahtuvat samoilla perusteilla piirikuntakongressissa maalaiskuntakongressin asemasta.

c) **Piirikunta:** Maalaiskuntaneuvostojen edustajia, yksi edustaja jokaista 1,000 asukasta kohden, mutta korkeintaan 300 edustajaa koko piiristä.

d) **Maalaiskunta** (Volost): Volostin (maalaiskunnan) kaikkien kyläneuvostojen edustajat, yksi edustaja kutakin neuvoston kymmestä jäsenstä kohden.

Huomautus 1. Maalais-neuvosto, jonka asukasmäärä ei ole yli 10,000 henkilöä, ottaa osaa piirikuntakongressiin: sellaisten alueitten, joissa on vähemmän kuin 1,000 asukasta, kyläneuvostot yhdistyvät lähettääkseen edustajia piirikuntakongressiin.

Huomautus 2. Maalaiskuntaneuvostot, joissa on vähemmän kuin kymmenen jäsentä, lähettävät yhden edustajan maalaiskunta (Volost) kongressiin.

54. Neuvostojen kongressit kutsuu koolle vastaavat toimeenpanevat komiteat omasta alotteestaan, tai paikallisten neuvostojen vaatimuksesta, jos vaatimuksen tehneitten neuvostojen alueilla on vähintään yksi kolmasosa mainitun piirin koko asukasmäärästä. Joka tapauksessa pitää niitten kokoontua vähintään kaksi kertaa vuodessa alueellisiin kongresseihin, joka kolmas kuukausi maakunnallisiin ja piirikunnallisiin kongresseihin ja kerran kuukaudessa maalaiskunnallisiin kongresseihin.

55. Jokainen neuvostojen kongressi (alueellinen, maakunnallinen, piirikunnallinen ja maalaiskunnallinen) valitsee toimeenpanevat organinsa — toimeenpanevan komitean, jonka jäsenmäärä ei saa olla suurempi kuin:

a) alueilla ja maakunnissa, 25; b) piirikunnissa, 20; c) maalaiskunnissa, 10. Toimeenpaneva komitea on vastuunalainen kongressille, joka sen valitsi.

56. Kunkin alueen rajojen sisällä kongressi omaa korkeimman vallan; kongressin kokoontumisen välikaikoina toimeenpanevalla komitealla on ylin valta.

Luku 11.

Edustajien neuvostot eli sovielit.

57. Edustajien neuvostot eli sovielit muodostetaan:

a) Kaupungeissa, yksi edustaja kutakin 1,000 asukasta kohden; yhteensä ei vähempää kuin 50, eikä enempää kuin 1,000 jäsentä.

b) Kaikilla muilla alueilla (kaupaloissa, kylissä jne.) joissa on vähemmän kuin 10,000 asukasta, yksi edustaja jokaista 100 asukasta kohden; yhteensä ei vähempää kuin kolme, eikä enempää kuin 50 edustajaa kutakin seutua varten.

Edustajien toiminta-aika kestää kolme kuukautta.

Huomautus: Pienillä maalaispaikoilla, missä vain mahdollista, kaikki asiat pitäisi päättää äänestäjien yleisessä kokouksessa.

58. Edustajien neuvosto eli sovielit valitsee toimeenpanevan komitean huolehtimaan juoksevista asioista; ei enempää kuin viisi jäsentä maalaispiirissä, ja yksi jokaista 50 jäsentä kohden kaupunkineuvostoissa, mutta ei enempää kuin 15, eikä vähempää kuin 3 (Pietari ja Moskova ei enempää kuin 40.) Toimeenpaneva komitea on täydellisesti vastuunalainen sille neuvostolle, joka sen valitsi.

59. Neuvoston eli sovielin hallintopiirissä, ja kohdassa 57, huomautuksessa, mainitussa tapauksessa, äänestäjien kokouksella on mainitussa piirissä korkein valta.

Luku 12.

Neuvostojen paikallisten organien hallintovalta.

61. Alueelliset, maakunnalliset, piirikunnalliset ja maalaiskunnalliset neuvostovallan ja edustajien neuvostojen organit ovat velvolliset suorittamaan seuraavia tehtäviä:

a) Toteuttamaan kaikkia määräyksiä, joita neuvostovallan vastaavat korkeimmat organit antavat.

b) Ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin kunkin alueen sivistyksellisen ja taloudellisen tason kohottamiseksi.

c) Päättää kaikista kysymyksistä, jotka ovat paikallisesta tärkeydestä kullakin alueella.

d) Yhdistää kaikki neuvostotoiminnot vastaavilla alueilla.

62. Neuvostojen kongressilla ja niitten toimeenpanevilla komiteoilla on oikeus kontrolloerata paikallisten neuvostojen toimintaa (s. o. alueellinen kongressi kontrolloeraa alueensa kaikkia neuvostoja; maakunnallinen maakunnan paitsi ei kaupunkineuvostojaa, jne.); ja alueelliset ja maakunnalliset kongressit ja niitten toimeenpanevat komiteat senlisäksi omaavat oikeuden kumota piirinsä neuvostojen päätökset, antamalla tiedon tärkeimmistä tapauksista neuvostovallan keskuselimille.

63. Velvollisuuksiensa täyttämiseksi paikalliset neuvostot, maalais- ja kaupunkilaiset, ja toimeenpanevat komiteat muodostavat tarpeellisia osastoja.

Pykälä 4.**Äänioikeus.**

Luku 13.

64. Äänioikeuden ja valinta-oikeuden neuvostoihin omaavat seuraavat kansalaiset, huolimatta heidän uskonostaan, kansallisuudestaan, asuinpaikoistaan, jne., Venäjän sosialistisessa neuvostojen liittotasavallassa, olkootpa kumpaa sukupuolta tahansa ja jotka ovat täyttäneet vaalipäivään mennessä kahdeksantoista vuotta:

a) Kaikki, jotka ansaitsevat elämänsä työllä, mikä on yhteiskunnalle tuottavaa ja hyödyllistä, ja myöskin taloustoimissa olevat henkilöt, jonka kautta ensinmainitut ovat tilaisuudessa tehdä tuottavaa työtä, s. o. kaikkien luokkien työlläiset, jotka ovat teollisuuden, kaupan, maanviljelyksen, y. m. palveluksessa; ja talonpojat ja kasakka-maanviljelystyöläiset, jotka eivät palkkaa apulaisia voiton tekemiseksi.

b) Neuvostoarmeijan ja laivaston sotilaat.

c) Kumpaankin edelliseen ryhmään kuuluvat kansalaiset, jotka ovat johonkin määrään menettäneet työkykynsä.

Huomautus 1: Paikalliset neuvostot voivat, keskusvallan suostumuksella, alentaa tässä mainittua ikärajaa.

Huomautus 2: Ei-kansalaisilla, jotka mainitaan 20 kohdassa (Pykälä 2, luku 5) on äänioikeus.

65. Seuraavilla henkilöillä ei ole

äänioikeutta, eikä oikeutta olla ehdokkaina, vaikkakin he kuuluisivat yllämainittuihin luokkiin, nimittäin:

a) Henkilöt, jotka palkkaavat palkkatoimintaa saavuttaakseen suurempaa voittoa.

b) Henkilöt, joilla on tuloja ilman että tekevät työtä, kuten korkoa pääomasta, tuloja omaisuuksista jne.

c) Yksityiset kauppiat, kauppa- y. m. keinottelijat.

d) Munkit ja yleensä papisto.

e) Työnantajat ja entisen poliisin agentit, santarmit, ja Ohranan (ent. tsaarin salapolliisit), samoin ei äänioikeutta ole myöskään entisen hallitsijasuvun jäsenillä.

f) Henkilöt, jotka ovat laillisessa järjestyksessä julistetut henkisesti vajanaisiksi, samoin henkilöt, jotka ovat holhouksen alaisia.

g) Henkilöt, joilta neuvostot ovat ottaneet kansalaisoikeudet itsekkäittein ja epäkunniallisten rikosten takia, siksi ajaksi kuin rangaistusta kestää.

Luku 14.

Vaalit.

66. Vaalit toimitetaan tavanmukaisesti niinä päivinä kuin paikalliset neuvostot määräävät.

67. Vaalit tapahtuvat vaalilautakunnan ja paikallisen neuvoston edustajien läsnäollessa.

68. Siinä tapauksessa, että neuvoston edustajat ei pätevän syyn takia voi olla läsnä, vaalilautakunnan puheenjohtaja ottaa hänen paikkansa.

69. Tapahtuman pöytäkirjat ja vaalien tulokset ovat järjestettävät ja vaalilautakunnan jäsenen ja neuvoston edustajan on se allekirjottava.

70. Paikallisen neuvoston on, yleisvenäläisen keskus-toimeenpanevan komitean ohjeitten mukaisesti annettava yksityiskohtaisia ohjeita vaaleihin nähden ja henkisten, y. m. työläisten osaaottamisesta niihin.

Luku 15.

Vaalien vahvistaminen ja edustajien takasinkutsuminen.

71. Kunkin vaalipiirin neuvostot saavat kaikki vaaleja koskevat asiakirjat.

72. Neuvosto nimittää komitean tar-

kastamaan vaalien tuloksia ja suorittamista.

73. Tämä komitea antaa selostuksen neuvostolle.

74. Neuvosto päättää kysymyksistä, jos ollaan epätiefoisia kuka ehdokkaisuus on tullut valituksi.

75. Neuvosto ilmottaa uudet vaalit, ellei yhden tai useamman ehdokkaan valintaa voida päättää.

76. Jos vaalit toimitettiin kokonaisuudessaan säännöttömästi, niin ylempi neuvostovalta voi julistaa vaalit mitätöimiksi.

77. Korkein valta vaalikysymyksissä on yleis-venäläisellä keskus-toimeenpanevalle komitealla.

78. Äänestäjillä, jotka ovat valinneet edustajan neuvostoon, on oikeus kutsua hänet takasin, ja uudet vaalit toimitetaan yleisten määräysten perusteella.

Pykälä 5.

TULO- JA MENOARVIO.

Luku 16.

79. Venäjän sosialistisen neuvostojen liittotasavallan raha-asioitten politiikka nykyisen köyhälistön diktatuurin ylimenokauden aikana edistää porvariston omaisuuksien takavarikoimisen perustehtävää ja valmistaa olosuhteita, jotka ovat välttämättömät Venäjän kaikkien kansalaisten yhdenvertaiseksi saattamiseksi tuotannossa ja jaossa. Tätä tarkotusta varten sen tehtävänä on varustaa neuvostovallan elimiä kaikilla välttämättömillä rahavaroilla neuvostotasavallan paikallisia ja valtiotarpeita varten ottamatta lainkaan huomioon yksityistä omistusoikeutta.

80. Venäjän sosialistisen neuvostojen tasavallan menot ja tulot esitetään valtiobudjetissa, tulo- ja menoarviossa.

81. Neuvostojen yleis-venäläinen kongressi tai yleis-venäläinen keskus-toimeenpaneva komitea päättää mitkä tuberät ja verotukset kuuluvat valtiobudjettiin ja mitkä kuuluvat paikallisille neuvostoille; nämä elimet myöskin määräävät varojen rajamäärän.

82. Neuvostot asettavat veroja alnoastaan paikallisia tarpeita varten. Valtion tarpeet suoritetaan valtiorahastosta.

83. Mitään menoeriä ei suoriteta valtiorahastosta, joita ei ole esitetty tu-

lo- ja menoarviossa ilman keskusval-
lan erikoista määräystä.

84. Paikalliset neuvostot saavat
luottoa asianomaiselta Kansankomisa-
rioilta valtiorahastosta, suorittaakseen
menoja yleisiin valtiotarpeisiin.

85. Kaikki valtiorahastosta an-
netut erät, samoin kuin paikallisia tarpei-
ta varten annetut määrärahat, täytyy
käyttää menoarvion mukaisesti, eikä
niitä voida käyttää mihinkään muihin
tarkoituksiin, paitsi yleis-venäläisen
keskus-toimeenpanevan komitean ja
Kansankomisarioitten neuvoston mää-
räyksestä.

86. Paikalliset neuvostot valmista-
vat puolivuositain ja vuosittain tulo-
ja menoarviot paikallisia tarpeita var-
ten. Niitten kaupunkilais- ja maalais-
neuvostojen arviot, jotka ottavat osaa
piirikuntakongressiin, ja myöskin neu-
vostovallan piirikuntaorganien arviot,
täytyy alistaa maakunnallisten ja alueel-
listen kongressien hyväksyttäväksi tai
niitten toimeenpanevien komiteoitten
hyväksyttäväksi; piirikunnallisten, maa-
kunnallisten ja alueellisten neuvostojen
organien arviot ovat alistettavat yleis-
venäläisen keskus-toimeenpanevan komi-
tean ja Kansankomisarioitten neu-
voston hyväksyttäväksi.

87. Neuvostot voivat pyytää lisära-
hoja asianomaisilta Kansankomisarioil-
ta sellaisiin tarpeisiin, joita ei arvossa
otettu huomioon, tai jos myönnetty
summa ei ole riittävä.

88. Siinä tapauksessa jos paikalliset
rahavarat eivät riitä paikallisiin tarpei-
siin, niin tarpeellinen lisäerä voidaan
saada valtiorahastosta, kun sitä pyyde-
tään yleis-venäläiseltä keskus-toimeen-

panevalta komitealta tai Kansankomisa-
rioitten neuvostolta.

Pykälä 6.

**Venäjän sosialistisen neuvostojen tasa-
vallan tunnusmerkki ja lippu.**

Luku 17.

89. Venäjän sosialistisen neuvosto-
jen liittotasavallan tunnusmerkinä on
punanen tausta, johon on asetettu kul-
tanen vilkate ja vasara (poikittain, kä-
densijat alaspäin) auringonsäteisiin ja
köynnöksen ympäröimänä, ja varattuna
kirjotuksella:

**Venäjän Sosialistinen Neuvostojen
Liittotasavalta.**

**Kaikkien maitten työläiset, liitytkää
yhteen!**

90. Venäjän sosialistisen neuvosto-
jen tasavallan kauppa-, laivasto- ja ar-
meijalippuna on punanen vaate ja va-
sempaan kulmaan (ylös, lähellä lippu-
tankoa) on kultasilla kirjaimilla mer-
kitty kirjaimet R. S. F. S. R. eli koko-
naisuudessaan Venäjän sosialistinen
neuvostojen liittotasavalta.

Viidennen Yleisvenäläisen Neuvosto-
jen kongressin ja Yleisvenäläisen kes-
kus-toimeenpanevan komitean puheen-
johtaja:

J. Sverdloff.

Toimeenpanevat virkailijat:

Yleisvenäläinen keskus-toimeenpaneva
komitea:

T. I. Teodorovitsch, F. A. Rosin,
A. P. Rosenholtz, A. C. Mitrofanoff,
K. G. Maximoff.

Yleis-venäläisen keskustoimeenpane-
van komitean sihteeri:

V. A. Avanesoff.

